

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра епізоотології, мікробіології і вірусології

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання курсової роботи з дисципліни
«Епізоотологія та інфекційні хвороби»

Методичні рекомендації
для студентів факультету ветеринарної медицини
Освітній ступінь «Магістр»

2024

УДК 619:616.98:578.835

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до виконання курсової роботи з дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби» (для студентів факультету ветеринарної медицини). - Київ.

Методичні рекомендації містять матеріали необхідні для виконання курсової роботи з дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби».

Розраховані на студентів факультету ветеринарної медицини ОС «Магістр».

Рекомендовані на засіданні вченої ради факультету ветеринарної медицини НУБіП України (№ 6 від 14.12.2023 р.).

Укладачі: Мельник В.В.
Недосєков В.В.
Сорокіна Н.Г.
Ситнік В.А.
Шевчук В.М.
Мартинюк О.Г.
Шевченко О.Б.

Рецензенти: професор, докт. вет. наук Борисевич Б.В.
доцент, канд. вет. наук Козловська Г.В.

Навчальне видання

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни „Епізоотологія та інфекційні хвороби”

Відповідальний за випуск доцент кафедри епізоотології мікробіології і вірусології к.вет.н., доцент Мартинюк О.Г.

ВСТУП

Лікар ветеринарної медицини (державного, колективного сільськогосподарського підприємства, державної чи приватної лікарні ветеринарної медицини) повинен мати відповідну теоретичну та практичну підготовку, організаторські здібності, діловитість, навички роботи з персоналом, творче та аналітичне мислення і досвід науково-дослідницької роботи.

Курсова робота з епізоотології є самостійною науково-практичною роботою майбутнього лікаря ветеринарної медицини, що виконується з профільюючої дисципліни.

В період виконання курсової роботи студент поглиблює знання з фундаментальних та клінічних дисциплін, опановує методики експериментальних досліджень, засвоює навички аналізу результатів своїх досліджень з літературними даними, аналізу, узагальнення і літературного оформлення одержаних результатів за темою дослідження, набуває вміння вести науковий пошук, який розвиває у молодого лікаря ветеринарної медицини творчий підхід до роботи.

При виконанні курсової роботи, студент демонструє своє вміння опрацювати літературні джерела, збирати і узагальнювати фактичний матеріал, планувати та проводити наукові дослідження і робити аналіз та відповідні висновки. Захист курсової роботи дозволяє оцінити здатність студентів орієнтуватися і вирішувати науково-практичні завдання і застосовувати ці знання у виробництві.

Написання курсової роботи передуює дипломній роботі і полегшує її виконання. Курсова робота менша за обсягом і фактичним матеріалом, але містить результати власних досліджень та аналітичні висновки.

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це складова частина навчального процесу. Тематика курсової роботи повинна бути актуальною, ґрунтуватись на матеріалах виробничих дослідів та аналітичних даних.

Теми курсових робіт визначаються викладачами кафедри з врахуванням програми дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби». Місцем виконання курсової роботи є сільськогосподарські підприємства різних форм власності, учбові господарства НУБіП України, господарства промислового типу, державні та приватні заклади ветеринарної медицини (клініки, лабораторії і т.п.), а також, лабораторія кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи, де проводяться основні клініко-експериментальні дослідження. Теми курсових робіт закріплюються за студентами перед виходом на виробничу практику.

При виконанні курсової роботи необхідно скласти план роботи, дотримуючись поставлених завдань, визначити місце проведення дослідів, об'єм досліджень і спостережень та розробити схему дослідів, описати й опанувати методику проведення досліджень.

Важливе місце в роботі займає аналіз епізоотичного стану господарства, регіону чи території, розробка профілактичних і оздоровчих заходів з інфекційних хвороб тварин та проведення необхідних лабораторних досліджень (бактеріологічних, вірусологічних, серологічних та інших).

Студенти на базі виробничої практики безпосередньо в господарстві або районі повинні провести епізоотологічне обстеження і з'ясувати епізоотичний стан щодо інфекційних хвороб, провести аналіз заходів боротьби, перевірити або порівняти ефективність препаратів, які використовують в господарстві, чи клініці, брати безпосередню участь у проведенні лікувальних і профілактичних заходів та навчитись розробляти заходи ліквідації й профілактики конкретних інфекційних захворювань

тварин, птахів, риб чи бджіл. Результати цих досліджень і спостережень представляють в курсовій роботі.

Роботу бажано ілюструвати якісними і змістовними рисунками (оригінальними фотографіями, схемами, діаграмами, тощо). Про власні результати, викладені в курсовій роботі, студент може звітувати на засіданнях студентського наукового гуртка кафедри, виступити з доповіддю на студентській науковій конференції.

Захист курсової роботи студентом відбувається на кафедрі епізоотології та організації ветеринарної справи по закінченні виробничої практики. При виявленні в курсовій роботі плагіату, робота до розгляду не приймається. **Роботи виконані не за вимогами даних методичних рекомендацій не приймаються.**

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Факультет ветеринарної медицини
Кафедра епізоотології та організації ветеринарної справи**

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

«НАЗВА ТЕМИ РОБОТИ»

Виконав:

студент __ курсу __ групи _____ Прізвище, Ім'я та по-Батькові
підпис

Перевірив:

_____ Прізвище та ініціали
підпис

Здана на перевірку:

” _____ ” _____ 20__ р.

201__ р.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	1-2
1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	3-20
1.1.	
1.2.	
1.3.	
1.4. Заключення з огляду літератури	
2. ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	21-40
2.1. Матеріали і методи дослідження	
2.2. Характеристика бази виконання досліджень	
2.3. Епізоотичне обстеження	
2.4. Результати власних досліджень	
2.5. Обговорення отриманих результатів	
3. ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	41-43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ВСТУП. У вступі студент коротко викладає актуальність обраної теми. Разом з тим він зазначає у встановленому порядку джерела інформації, попередньо помістивши їх до списку літератури. В подальшому – обґрунтовує вибір теми та чітко формулює мету і зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження, вказується вибраний метод.

Актуальність. Висвітлення актуальності має бути стислим. Досить в межах однієї сторінки показати головне – суть проблеми, з чого і буде видно актуальність теми. Здатність автора визначитись з темою свідчить про те, наскільки правильно він розуміє тему роботи і вважає актуальною, що й характеризує його професійну підготовку.

Мета. Від обґрунтування актуальності вибраної теми поступово перейти до формулювання мети дослідження. Слід пам'ятати, що метою курсової роботи не може бути здобуття кваліфікації «лікаря ветеринарної медицини», це – мета Вашого навчання на факультеті ветеринарної медицини. Мета, як правило, стосується назви роботи.

Завдання належить вирішувати відповідно до поставленої мети. Це варто робити у вигляді перерахувань (вивчити..., описати..., встановити..., виявити... і тому подібне). Врахуйте, що висновки, які Ви робите по завершенню роботи, – це виконані завдання.

Об'єкт – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і вибране для вивчення. У об'єкті виділяють ту його частину, яка є предметом дослідження.

Предмет – це те, що знаходиться у межах об'єкту. Саме на нього і спрямована основна увага студента і саме предмет дослідження визначає тему курсової роботи, яка позначається на титульній сторінці як її заголовок.

Досить важливим етапом роботи є вибір методів дослідження, які є інструментом в добуванні матеріалу, будучи необхідною умовою досягнення поставленої мети.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ. Важливе місце в дослідженнях студента займає відбір, вивчення і реферування літературних джерел (публікацій) за

темою курсової роботи. Особливу увагу слід приділяти першоджерелам. Дані реферативних журналів, довідники й посібники мають допоміжне значення.

Провідне місце в цитованій літературі повинні займати оригінальні наукові праці, а також, автореферати дисертацій та нормативні документи – розпорядження, інструкції, настанови, рекомендації Державної та фіто санітарної служби України.

Недоцільно в курсових роботах робити посилання на матеріали підручників і навчальних посібників, оскільки в більшості випадків, вони не містять власне результатів досліджень авторів.

Літературні джерела краще вивчати, переходячи від простих до складніших. Необхідно чітко відрізнити головне від другорядного, тобто того, що не має прямого зв'язку з темою дослідження.

Інформацію в огляді літератури варто розмішувати в хронологічному порядку: спочатку більш ранні, а згодом – пізніші опубліковані праці. Найбільшу цінність, як правило представляють нові (не пізніше 10-ти останніх років) публікації за темою роботи.

Літературні дані потрібно викладати коротко, ясно, не вносячи плутанину в дані і погляди авторів, повідомляючи лише типові, показові, що має відношення до теми курсової роботи. Посилання на автора приводяться в кінці абзацу цифрами в прямокутних дужках.

Якщо абзац починається з посилання на автора роботи, то вказують його ініціали та прізвище, а в дужках пишуть номер, під яким ця робота знаходиться в списку літератури, а далі в короткій формі викладають зміст роботи (як правило, в одному абзаці). Характеристику роботи іншого автора потрібно починати з нового абзацу.

В огляді літератури повинні бути використані лише ті першоджерела, які опрацьовані студентом і мають пряме відношення до теми курсової роботи. Не потрібно використовувати навчальну літературу або посилання інших авторів на використані ними інші роботи.

Огляд літератури розкривають за попередньо створеним планом. Він

повинен бути системним, цілісним та послідовним. Не потрібно допускати повторень. Критичні зауваження необхідно аргументувати посиланнями на літературні джерела. При наявності суперечливих думок авторів з того чи іншого питання потрібно спробувати знайти причину цих розбіжностей. Іноді це є результатом похибок методичного характеру, застарілого обладнання, використаного при проведенні експериментів чи з інших причин.

ВИСНОВОК З ОГЛЯДУ ЛІТЕРАТУРИ. Огляд літератури закінчують "Висновок з огляду літератури", в якому коротко викладають стан і рівень вирішення означеної проблеми за даними літератури.

В курсовій роботі необхідно користуватися загальноприйнятими скороченнями: грам - г, кілограм - кг, центнер - ц, тонна - т, гривня - грн., копійка - коп., міліметр - мм, сантиметр - см, метр - м, рисунок - рис.

Знаки №, % та інші застосовуються лише при цифрах. В інших випадках їх потрібно писати словами.

ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ. Одним з основних пунктів даного розділу є «**ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ**», в якому необхідно подати назву господарства, його місце знаходження, виробниче спрямування, склад поголів'я по видах тварин, умови утримання, годівлі та догляду за тваринами. Крім того характеризують ветеринарно-санітарний стан місця зберігання кормів, водойм, пасовища, ізолятора, забійного пункту, тваринницьких приміщень, пологового відділення, профілакторію, біотермічної ями і т.ін.

Можна створити схему розміщення тварин в господарстві, та у відділенні, із зазначенням кількості тварин в стадах, гуртах, групах, в кожному приміщенні.

У розділі «**ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ**» описують матеріали і методи, що використовувались для дослідження.

Характеризуючи об'єкт дослідження зазначають загальні відомості про заклади чи підприємства, на базі яких виконувалась курсова робота; їх

рентабельність та основні економічні показники; напрямок спеціалізації; види та статеві-вікові групи тварин, птахів, риб чи бджіл, їх поголів'я (кількість); породний склад і продуктивність; методи утримання й годівлі тварин; благополуччя щодо інфекційних хвороб; природно-кліматичні особливості регіону; найбільш часті інфекційні захворювання та причини їх виникнення на основі даних про епізоотичну ситуацію в районі, отриманих із матеріалів офіційної статистики (дані "Журналу для реєстрації хворих тваринних" (Форма №1), "Журналу для запису протиепізоотичних заходів" (Форма №2), "Журналу для запису епізоотичного стану району" (Форма №3), актів, звітів і інших матеріалів, що відображають результати проведених раніше обстежень, даних іншої облікової й звітної документації, регламентовані "Інструкцією по ветеринарному обліку і ветеринарній звітності"), а також останнього епізоотологічного обстеження господарства та результатів власних діагностичних досліджень.

Описуючи результати власних досліджень, наводять інформацію про пацієнтів, загальну кількість обстежених тварин. Визначають середню живу масу дорослої тварини. Вказують умови утримання, тип годівлі, основні та додаткові методи діагностики, терапії, профілактики та ін. показники, що мають безпосереднє відношення до проведеної роботи.

Цей розділ є основою курсової роботи і має складати понад 50% загального об'єму роботи. Він включає детальний опис одержаних результатів та їх обговорення.

Проведення клініко-експериментальних досліджень є обов'язковим елементом курсової роботи і передбачає дотримання правил формування (однієї чи двох) дослідних та контрольної групи тварин (по 5-6 гол. в кожній).

Важливим моментом контролю за станом тварин дослідної та контрольної груп є реєстрація даних клінічного дослідження (температури тіла, частоти дихання, пульсу, стану видимих слизових оболонок,

лімфовузлів та ін.), яке проводять в одні і ті ж години доби, до моціону, годівлі і водопою тварин.

Терміни і кратність лабораторних досліджень регламентовані методиками чи відповідними настановами Комітету ветеринарної медицини України.

Статистичну обробку отриманих цифрових даних проводять обов'язково з визначенням таких показників: **M** (середня статистична), **m** (відхилення від середньої), та **p** (вірогідність результатів).

Відомо, що результативність наукових досліджень знаходиться в прямій залежності від вибору методик, ступеню їх опанування і точності виконання. Тому необхідно підбирати більш сучасні методи досліджень, але враховувати можливість їх виконання в конкретних виробничих умовах.

В цьому розділі вказують також методи застосування лікувальних і профілактичних препаратів та зазначають спосіб контролю їх ефективності. Окрім цього проводять систематизацію й детальний опис результатів проведених експериментальних досліджень і спостережень.

ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ. В кінці розділу власних досліджень проводять обговорення отриманих результатів, спираючись на дані літературних досліджень аналізують особливості проведеної роботи.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ.

Курсова робота закінчується завершальною частиною, яка називається «**ВИСНОВКИ**». Ця частина курсової роботи виконує роль кінцівки, обумовленої логікою проведених досліджень, яка носить форму синтезу накопиченої в основній частині роботи інформації. Цей синтез – послідовний виклад отриманих підсумків і їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі.

Висновки не повинні підмінятися механічним дублюванням висновків в кінці розділів основної частини роботи, що представляють коротке резюме. Вони повинні містити те нове, істотне, що складає підсумкові результати дослідження, які оформляються у вигляді деякої кількості коротко

сформульованих пронумерованих абзаців. Їх послідовність визначається логікою побудови курсової роботи. Тут вказують витікаючу їх практичну цінність з кінцевих результатів, яка впливає з кінцевих результатів, формулюється у вигляді стисло викладеної пропозиції виробництву.

Якщо студент знаходиться на виробничій практиці в господарстві, благополучному по інфекційних захворюваннях сільськогосподарських тварин, для написання курсової роботи може бути рекомендована тема, що відображає досвід ліквідації будь-якої інфекційної хвороби, яка раніше спостерігалася в цьому господарстві.

Подібна курсова робота повинна складатися з тих самих розділів, які передбачаються даною методикою. Виконується вона шляхом вивчення документів ветеринарного обліку і звітності, що зберігаються в господарстві, районному управлінні ветеринарної медицини, лабораторії ветеринарної медицини.

ПЛАН І ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота має бути виконана самостійно!

Правила друку (написання) курсової роботи

Робота повинна бути надрукована на комп'ютері на одній стороні друкарського паперу формату А4 (297 х 210 мм) **українською мовою**. Загальний обсяг курсової роботи повинен складати в середньому 35-40 сторінок стандартного комп'ютерного тексту.

Шрифт – Times New Roman, розмір – 14, чорний, інтервал 1,5; поля – 3 см зліва, 1,0 см справа, 2,0 см зверху, 2,0 см знизу; нумерація сторінок – у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Особливу увагу слід звернути на порядок оформлення окремих видів текстового, табличного, формульного та ілюстрованого матеріалу, а також **правила оформлення бібліографічного списку**.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того або іншого видання слід звертатись

до цитування.

Загальні вимоги до цитування наступні:

1. Текст цитати подається в лапках і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання.

2. Цитування має бути повним, без довільного скорочення цитованого тексту і без спотворень думки автора. Пропуск слів, пропозицій, абзаців при цитуванні допускається без спотворення цитованого тексту і позначається багатокрапкою, воно ставиться в будь-якому (на початку, в середині, в кінці) місці.

3. При цитуванні кожна цитата повинна супроводжуватися посиланням на автора і джерело запозичення.

Наприклад, С.І. Вавілов вимагав "... всіма мерами избавлять человечество от чтения плохих, ненужных книг".

Представлення табличного матеріалу

Цифровий матеріал, коли його багато або коли є необхідність в зіставленні і виведенні певних закономірностей, оформляють в курсовій роботі у вигляді таблиць, на які в тексті обов'язково мають бути посилання. Наприклад "... як видно з таблиці 3...". На всі таблиці повинні бути посилання в тексті магістерської роботи.

Таблицями вважають ряд пересічних горизонтальних і вертикальних ліній, що створюють по горизонталі рядки, а по вертикалі – стовпці. Всі таблиці мають назву, заголовок для кожного рядка, стовпця.

У курсовій роботі, як правило, представлені неаналітичні таблиці, в які вміщуються необроблені статистичні дані, необхідні лише для інформації або констатації.

Всі таблиці, якщо їх декілька, нумерують арабськими цифрами. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад «Таблиця 2.1.». Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці. Назву розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту,

як показано на рисунку 1.

Цифри в графах розміщують так, щоб класи чисел у всіх графах були точно один під одним. Числові значення величин в одній графі повинні мати, як правило, однакову кількість знаків після коми. При відсутності окремих даних в таблиці слід ставити коротку риску посередині комірки.

Таблиця 2.1.

Назва таблиці

Рис. 1. Приклад оформлення таблиці.

Представлення ілюстративного матеріалу

Для більш повного і демонстративного розкриття теми курсової роботи слід включати схеми, графіки, діаграми, фото, епізоотичну карту району, результати лабораторних досліджень, протоколи т.п.

У розділ «Власні дослідження» з графічного матеріалу допускається включати лише таблиці, рисунки і фото.

Решта ілюстрованого матеріалу оформляється у вигляді «додатку», який повинен мати нумерацію (Наприклад: Додаток 1 і так далі). Додаток розміщують в кінці курсової роботи.

Ілюстрації, за винятком ілюстрацій додатків, слід також нумерувати арабськими цифрами з порядковою нумерацією. Якщо рисунок один, його позначають «Рис 1». Допускається також нумерація ілюстрацій в межах розділу. У цьому випадку номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: Рис 1.1. При посиланнях на ілюстрації слід писати «... відповідно до рисунка 1».

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

Тему можна обрати не із списку, попередньо узгодивши з викладачем!

1. Туберкульоз ВРХ і заходи боротьби з ним в господарстві (районі, населеному пункті).
2. Епізоотологічні особливості перебігу туберкульозу ВРХ в господарствах України.
3. Методи діагностики, профілактики і заходи боротьби при туберкульозі тварин.
4. Лейкоз ВРХ (діагностика, профілактика, заходи боротьби).
5. Система протиепізоотичних заходів при виникненні сибірки серед тварин господарства або населеного пункту.
6. Система протиепізоотичних заходів при встановленні діагнозу на сибірку на м'ясопереробному підприємстві.
7. Система профілактичних заходів в неблагополучних щодо сибірки місцевостях.
8. Профілактика і ліквідація інфекційних хвороб в господарстві (сальмонельоз, колібактеріоз, парагрип-3, ринотрахеїт).
9. Лептоспіроз тварин і боротьба з ним в господарстві.
10. Профілактика і ліквідація сказу в населеному пункті (районі).
11. Трихофітія телят. Діагностика, лікування та заходи боротьби.
12. Профілактика бруцельозу в Україні та окремих господарствах.
13. Організація оздоровчих заходів при бруцельозі ВРХ кіз та овець.
14. Організація оздоровчих заходів при інфекційному епідидиміті баранів.
15. Організація оздоровчих заходів при ящурі.
16. Профілактика і ліквідація хвороби Ауескі в господарстві.
17. Профілактика і ліквідація лейкозу в господарстві.
18. Лістеріоз тварин і боротьба з ним.
19. Загальні і специфічні заходи по профілактиці ящура в Україні.
20. Заходи профілактики та ліквідації ЕМКАРу.
21. Заходи профілактики та ліквідації паратуберкульозу.
22. Заходи профілактики та ліквідації правцю.
23. Заходи профілактики та ліквідації ботулізму.
24. Заходи профілактики та ліквідації чуми ВРХ.
25. Заходи профілактики та ліквідації ринотрахеїту.
26. Заходи профілактики та ліквідації парагрипу-3.
27. Заходи профілактики та ліквідації брадзоту.
28. Заходи профілактики та ліквідації інфекційної ентеротоксемії.
29. Заходи профілактики та ліквідації інфекційного маститу овець і кіз.

30. Система протиепізоотичних заходів по ліквідації інфекційних хвороб свиней в неблагополучному господарстві.
31. Організація та проведення діагностичних досліджень та щеплень в свинарському господарстві.
32. Система заходів з профілактики та ліквідації ІАР свиней.
33. Діагностика, диференційна діагностика та профілактика класичної чуми свиней.
34. Методи діагностики, профілактики та заходи ліквідації при вірусному гастроентериті свиней.
35. Епізоотологічні особливості, методи діагностики та заходи ліквідації ензоотичної пневмонії свиней.
36. Діагностика, профілактика та заходи ліквідації дизентерії свиней.
37. Хвороба Тешена. Методи діагностики та заходи ліквідації хвороби.
38. Організаційно-господарські та ветеринарно-санітарні заходи при африканській чумі коней.
39. Комплекс протиепізоотичних заходів при вірусному артеріїті коней.
40. Особливості діагностики та профілактика грипу коней в умовах України.
41. Епізоотичний лімфангіт – особливості патогенезу, діагностики та профілактики хвороби.
42. Особливості клінічного прояву та диференційної діагностики інфекційної анемії коней.
43. Енцефаломієліти коней – їх різновиди та особливості.
44. Лихоманка Західного Нілу – ймовірність хвороби в Україні та потенційні наслідки.
45. Організаційно-господарські та ветеринарно-санітарні заходи при ринопневмонії коней.
46. Сап – сучасний стан та вірогідність ліквідації хвороби.
47. Дезінфекція, дератизація, дезінсекція та дезакаризація в промисловому птахівництві.
48. Особливості імунітету у птиці до інфекційних захворювань.
49. Вакцинопрофілактика при інфекційних хворобах птиці.
50. Основні підходи при розробці заходів боротьби та профілактики інфекційних хвороб птиці.
51. Профілактика контамінації інкубаційного яйця.
52. Факторні хвороби у промисловому птахівництві.
53. Особливості протікання респіраторного мікоплазмозу в господарствах України.
54. Стратегія та методи вакцинації проти віспи птиці в Україні.

55. Вивчення поширеності захворювання на орнітоз в містах України.
56. Розробка та вдосконалення засобів специфічної профілактики вірусного гепатиту каченят.
57. Вивчення етіології лейкозу птиці в господарствах України.
58. Вдосконалення методів діагностики синдрому зниження несучості.
59. Порівняльна характеристика засобів специфічної профілактики хвороби Н'юкасла в Україні.
60. Сучасні методи діагностики хвороби Н'юкасла в світі.
61. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики хвороби Н'юкасла в Україні.
62. Вивчення кореляції між результатами патолого-анатомічних досліджень та результатами вірусологічних тестів при хворобі Марека.
63. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики хвороби Марека в Україні.
64. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики пулорозу в Україні.
65. Порівняльна характеристика засобів специфічної профілактики хвороби Гамборо в Україні.
66. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики хвороби Гамборо в Україні.
67. Сучасні методи діагностики інфекційного ларинготрахеїту птахів.
68. Шляхи забезпечення епізоотичного благополуччя щодо інфекційного бронхіту курей в Україні.
69. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики інфекційного бронхіту курей в Україні.
70. Антигенні мутації вірусу грипу птиці за останні 10 років.
71. Особливості епізоотії високовірулентного грипу птиці в Україні.
72. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики високопатогенного грипу птиці в Україні.
73. Вдосконалення методів діагностики та лікування сальмонельозу птиці.
74. Шляхи забезпечення епізоотичного благополуччя щодо сальмонельозу птиці.
75. Вдосконалення заходів боротьби та профілактики пастерельозу птиці в Україні.
76. Особливості перебігу, діагностика і заходи боротьби з пастерельозом хутрових у господарстві.
77. Лептоспіроз собак. Діагностика, лікування і профілактика.
78. Діагностика лептоспірозу у собак у м. Києві.
79. Пероральна імунізація диких м'ясоїдних при сказі в неблагополучних областях України.

80. Особливості проведення протиепізоотичних заходів у кроліківничих господарствах.
81. Міксоматоз кролів, діагностика, профілактика, заходи боротьби.
82. Вірусна геморагічна хвороба кролів, заходи боротьби в господарстві (районі, населеному пункті).
83. Алеутська хвороба норок і заходи боротьби з нею у господарстві.
84. Парвовірусний ентерит м'ясоїдних, заходи боротьби з ним в господарстві (населеному пункті, районі).
85. Панлейкопенія котів, діагностика, лікування, профілактика, заходи боротьби.
86. Заходи боротьби і профілактика герпесвірусної і каліцивірусної інфекцій у котів.
87. Лейкоз котів, діагностика, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
88. Особливості діагностики, заходи боротьби і профілактики вірусного імунодефіциту у котів.
89. Сказ котів, собак, диких м'ясоїдних. Заходи боротьби і профілактики у господарстві, населеному пункті, районі.
90. Коронавірусна інфекція у котів, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
91. Хламідіоз у котів, діагностика, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
92. Інфекційна анемія котів, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
93. Ензоотичний енцефаломієліт хутрових і м'ясоїдних, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
94. Диплококова септицемія кролів, заходи боротьби і профілактики.
95. Дикування і самопогризання у хутрових і м'ясоїдних, заходи профілактики і боротьби.
96. Особливості діагностики, профілактики і боротьби з лістеріозом хутрових звірів у звіриницьких господарствах.
97. Пастерельоз кролів, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
98. Розробка оптимальних схем імунізації собак.
99. Вакцинопрофілактика інфекційних хвороб собак (обґрунтування, схеми імунізації).
100. Вакцинопрофілактика інфекційних хвороб котів (обґрунтування, схеми імунізації).

101. Сучасні засоби специфічної імунізації собак, котів, хутрових звірів, схеми імунізації.
102. Парвовірусна інфекція собак, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
103. Дерматомікози у дрібних тварин, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
104. Вакцинопрофілактика при дерматомікозах дрібних тварин, розробка схем імунізації.
105. Чума м'ясоїдних, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
106. Вірусний перитоніт котів, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
107. Корона вірусна інфекція собак і котів заходи боротьби і профілактики.
108. Каліцивіроз котів, заходи боротьби і профілактики.
109. Герпесвірусні інфекції котів, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
110. Аденовірусні інфекції собак, розробка схем лікування, заходи боротьби і профілактики.
111. Організація оздоровчих заходів на пасіках.
112. Ветеринарно-санітарні заходи на пасіках.
113. Ліквідація та оздоровлення бджолосімей при європейському та американському гнильці.
114. Лікування змішаних хвороб бджіл.
115. Особливості епізоотичного процесу при хворобах риб.
116. Фактори, що сприяють появі і перебігу хвороб риб.
117. Загальні методи діагностики хвороб риб, анатомія і патрозтин риб.
118. Діагностика та лікування отруєнь (токсикозів) риб.
119. Заходи загальної профілактики в благополучних рибоводних господарствах.
120. Заходи боротьби з хворобами риб в неблагополучних господарствах.
121. Ветеринарний облік і звітність по інфекційним хворобам.
122. Профілактика і лікування хвороб акваріумних риб.
123. Хвороби, які передаються через рибу тваринам і людині.
124. Загальні принципи специфічної профілактики інфекційних хвороб тварин.
125. Діагностика інфекційних хвороб тварин.

126. Підходи і принципи до лікування інфекційних хвороб тварин.
127. Аналіз сучасних антибіотиків та особливості їх застосування для лікування інфекційних хвороб тварин.
128. Значення МЕБ в профілактиці та ліквідації інфекційних хвороб.
129. Сучасні підходи до класифікації інфекційних хвороб тварин.
130. Еволюція засобів специфічної профілактики інфекційних хвороб тварин, та її вплив на епізоотичну ситуацію у світі.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ПРИ НАПИСАНІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ЗАПИСУ	
За назвою	“Дванадцятка”: Наймолодша львівська літературна богема 30-х років ХХ століття : антологія урбаністичної прози / авт. проекту Василь Ґабор. – Львів : Піраміда, 2006. – 344 с. : іл. – (Українська Літературна Спадщина). – До 750-ліття Львова. – Видавничий проєкт “Приватна колекція”. – ISBN 966-8522-70-2.
Збірник без загальної назви	<p>1. Античная мифология : энциклопедия / [сост., ред. и предисл. К. Королева]. – М. ; СПб : Эксмо : Мидгард, 2005. – 768 с. : ил. – ISBN 5-699-07260-8.</p> <p>2. Збірник текстів з курсу “Педагогіка”. У 3 ч. Ч. 1. Дидактика : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Ковальчук. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 120 с. – ISBN 978-966-613-552-3.</p> <p>3. Nierowności społeczne a wzrost gospodarczy. Zesz. nr 10. Gospodarka oparta na wiedzy / [red. Michał Gabriel] ; Uniwersytet Rzeszowski, Katedra Teorii Ekonomii. – Rzeszow : [b. w.], 2007. – 626 s. – ISBN 978-83-7338-309-8.</p>
Словники	<p>1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 219 с.</p> <p>2. Європейський Союз : словник-довідник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – 2-ге вид., оновлен. – К. : Карпенко, 2007. – 119 с.</p>
1 автор	<p>1. Блум Гарольд. Західний канон: книги на тлі епох : пер. з англ. / Гарольд Блум ; [заг. ред. Ростислава Семківа]. – К. : Факт, 2007. – 720 с. – (“Висока полиця”). – ISBN 978-966-359-205-3. – ISBN 966-359-091-0 (серія).</p> <p>2. Вовк Володимир Михайлович. Математичні методи дослідження операцій в економіко-виробничих системах : монографія / В. М. Вовк. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 584 с. – ISBN 979966-613-532-5.</p>
Аналітичний опис	<p>3. Войтович Л. Доля і недоля міста Роздолу / Л. Войтович // Миколаївщина : зб. наук. ст. / Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України ; [редкол. : Л. Войтович (відп. ред.), О. Головка, М. Литвин та ін.]. – Львів, 2006. – Т. 3. – С. 177–223. – ISBN 966-02-1224-0.</p> <p>4. Губерначук С. У гербах української шляхти / С. Губерначук // Українська культура. – 2008. – № 8. – С. 32–33.</p> <p>5. Ісаєвич Я. Українське книгознавство: етапи розвитку / Ярослав Ісаєвич // Вісник Львівського університету. Серія : книгознавство, бібліотекознавство, інформаційні технології. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – Вип. 1. – С. 7–19. – ISSN 0201-758X. – ISSN 0460-0509.</p> <p>6. Hrytsak Y. Історія одного імені / Y. Hrytsak // States, Societies, Cultures : East and West : Essays in Honor of Jaroslaw Pelenski = Держави, суспільства, культури : Схід і Захід : зб. на пошану Ярослава Пеленського / National Academy of Sciences of Ukraine, European Research Institute, W. K. Lypynsky East European Research Institute ; ed. by : J. Duzinkiewicz (Editor-in-Chief), M. Popovych, V. Verstiuk, N. Jakovenko. – New York : Ross, 2004. – P. 351–368. – ISBN 0-88354-181-5.</p>
2 автори	<p>1. Попова Ирина Николаевна. Грамматика французского языка. Практический курс Le Francais : учеб. для студ. вузов / И. Н. Попова, Ж. А. Казакова. – Изд. 12-е стер. – М. : Нестор Академик Паблишерз, 2003. – 480 с. – ISBN 0460-0509.</p> <p>2. Савчин Володимир Павлович. Електронне перенесення в напівпровідникових</p>

Аналітичний опис	<p>структурах : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. П. Савчин, Р. Я. Шувар. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 688 с. – ISBN 978-966-613-569-1.</p> <p>3. Каленюк І. Економічні часописи, технологічні уклади і прогнози майбутнього / Ірина Каленюк, Костянтин Корсак // Наук. світ. – 2008. – № 9. – С. 3–5.</p> <p>4. Кондратюк К. Українське національне відродження XIX – початку XX століть у сучасній вітчизняній історіографії / Костянтин Кондратюк, Віктор Мандзяк // Українська історіографія на зламі XX і XXI століть: здобутки і проблеми : колект. моногр. / за ред. Л. Зашкільняка ; М-во освіти і науки України ; ЛНУ ім. І. Франка. – Львів : [ЛНУ ім. І. Франка], 2004. – 406 с. – ISBN 966-613-185-4.</p>
3 автори	<p>1. Воробель Яніна Максимівна. Англійська мова : навч. посіб. / Яніна Максимівна Воробель, Ольга Анатоліївна Шумська, Михайло Зенонович Гамкало. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 106 с. : іл. – ISBN –.</p> <p>2. Глинський Ярослав Миколайович. Паскаль. Turbo Paskal і Delphi : навч. посіб. / Глинський Я. М., Анохін В. Є., Ряжська В. А. – 4-те вид. – Львів : [Деол, СПД Глинський], 2003. – 144 с. – ISBN 9667449-17-3.</p> <p>3. Шевченко О. Відлітають сірим шнуром... : [поет А. Могильний : некролог] / Олесь Шевченко, Василь Соловей, Станіслав Вишенський // Літ. Україна. – 2008. – 11 верес.</p>
4 автори	<p>1. Історія світової та української культури : підруч. для студ. ВНЗ / В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко. – К. : Літера, [2005]. – 464 с. – ISBN 966-95287-8-X.</p> <p>2. Український орфографічний словник : близько 170 000 слів / за ред. В. М. Русанівського ; [уклали : В. В. Чумак, І. В. Шевченко, Л. Л. Шевченко, Г. М. Ярун] ; НАН України ; Укр. мовно-інформ. фонд ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. – Вид. 6-те, переробл. і допов. – К. : Довіра, 2006. – 960 с. – (Словники України). – ISBN 966-507-206-4.</p> <p>3. Використання техногенної сировини для виготовлення кераміки / І. С. Субота, Т. І. Булка, О. А. Шмельова, Р. А. Шугайло // Буд-во України. – 2008. – № 2. – С. 22–23.</p> <p>4. Реальны ли перспективы энергетического развития Украины? / А. И. Амошина, В. В. Федоренко, Н. Г. Белопольский, Д. К. Турченко // Економіка та держава. – 2007. – № 10. – С. 4.</p>
5 авторів і більше	<p>1. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки, 1918–1945 рр. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П. [та ін.] ; за ред. М. Швагуляка. – Львів : Афіша, 2005. – 288 с. – ISBN 966-325-052-6.</p> <p>2. Вища математика : навч. посіб. для студ. ВНЗ. У 2 ч. / Лиман Федір Миколайович, Власенко Віталій Федорович, Петренко Світлана Віталіївна та ін.]. – Суми : Університет. книга, 2006. – 624 с. – ISBN 966-680-230-9.</p> <p>3. Нейтронні дослідження взаємодії молекул поверхнево-активних речовин в неполярному розчиннику / В. І. Петренко, Л. А. Булавін, М. В. Авдєєв [та ін.] // Укр. фіз. журнал. – 2008. – № 3. – С. 229–234. – Резюме рос., англ. – Бібліогр. : с. 233.</p>
Газета	<p>1. Урядовий кур'єр : газ. центр. органів виконав. влади України / засн. Кабінет Міністрів України ; голов. ред. Алла Ковтун. – 1990– . – К. : Преса України, 2008– . – Виходить у вівт., сер., четв., п'ятн. та суботу. 2008, 25 листоп., № 221 (3881).</p>
Журнал	<p>1. Вища школа : наук.-практ. журн. / засн. М-во освіти і науки України ; голов. ред. І. О. Вакарчук. – 2001– . – К. : Знання, 2008– . – Щомісяч. – ISSN 1682-2366. 2008, № 8–10.</p>
Дисертація	<p>1. Панчишин Тарас Володимирович. Інвестиційна діяльність в умовах ринкової</p>

	<p>трансформації економіки України : дис. ... канд. екон. наук : 08.01.01 / Панчишин Тарас Володимирович. – Львів, 2005. – 214 с. – Бібліогр. : с. 192–205.</p> <p>2. Мацевко Ірина Іванівна. Неославізм у суспільнополітичному житті Галичини (1908–1914 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Мацевко Ірина Іванівна. – Львів, 2001. – 200 с. – Бібліогр. : с. 171–200.</p>
Автореферат	<p>1. Мацюк Г. П. Кодифікація української мови в галицьких граматиках першої половини ХІХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Мацюк Галина Петрівна ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні НАН України. – К., 2002. – 32 с.</p> <p>2. Авраменко О. В. Стан сильного душевного хвилювання: кримінально-правові та психологічні аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 “Кримін. право та кримінологія; кримін.-викон. право” / Авраменко Олександр Володимирович ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2008. – 19 с.</p>
Матеріали конференцій з’їздів	<p>1. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. — К.: НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, ХІІІ, [2] с.</p> <p>2. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. пр. / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. — ISBN 966-7056-81-3.</p>
Тези	<p>3. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3—5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33.</p>
Стандарти	<p>Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005—04—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).</p>
Депоновані наукові праці	<p>1. Разумовский В. А. управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп.в ИНИОН Рос.акад. наук 15.02.03, № 139876.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ., 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).</p> <p>2. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ–Н ЕЕ 39.501 : 2007. – Офіц. вид. – К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України. 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).</p>
Електронні ресурси	<p>1. Атлас мира [Электронный ресурс] : мощные тематич. карты регионов, истор. справки и путеводители, экономич. обзоры, масштабирование любой точки планеты. – 80 Min / 700 MB. – [К.] : Компроект / ТОВ “Фортресс Паблішинг”, 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – (Master Soft ; Делаем знания доступными). – Систем. вимоги: Pentium 100 MHz ; 32 Mb RAM ; 8 Mb Video ; від 2-х до 32-х CD-ROM ; Windows 95/98/ME/ XP/2000. – Назва з контейнера.</p> <p>2. Библиотека і доступність інформації у сучасному світі [Електронний ресурс] : електронні ресурси в науці, культурі та освіті : підсумки 10-ї Міжнар. конф. “Крим-2003” / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Библиотечный вестник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm</p>